

DELETE CYBERHATE
RACISME EN DISCRIMINATIE
OP INTERNET

delete cyberhate

HANDLEIDING VOOR
DE INTERNETGEBRUIKER



CENTRUM VOOR
GELIJKHEID
VAN KANSEN
EN VOOR RACISME
BESTRIJDING

VOORWOORD	02
1. WAAROM HAAT VAN HET INTERNET VERBANNEN?	04
2. WAT IS CYBERHATE?	06
3. DE WISSELENDE GEDAANTEN VAN CYBERHATE	08
4. CYBERHATE: WAT ZEGT DE BELGISCHE WETGEVING?	13
5. CYBERHATEBESTRIJDING: DE ACTIEMOGELIJKHEDEN	15
6. KAN BELGIË OOK OPTREDEN TEGEN WEBSITES IN HET BUITENLAND?	18
7. KAN OOK JIJ OPTREDEN TEGEN CYBERHATE?	21
8. VOOR MEER INFORMATIE	23

DELETE CYBERHATE RACISME EN DISCRIMINATIE OP INTERNET

HANDLEIDING VOOR DE INTERNETGEBRUIKER



Het internet is een uniek kennis-, communicatie- en creativiteitsmedium. Voor velen onder ons, maakt het deel uit van het dagelijkse leven.

Of het nu is om werk of een woning te vinden, om een zoekopdracht uit te voeren, een reis te boeken of van gedachten te wisselen met een vriend aan de andere kant van de wereld, het internet opent ontelbare deuren en verbindt mensen over de hele planeet.

In deze virtuele gemeenschap, gebaseerd op het principe van de vrije meningsuiting, lijken sommigen echter te vergeten dat er wetten bestaan en dat die ook gelden in de digitale wereld.

"Rotallochtonen! Sterf allemaal aan de pest en je moeder heeft de tyfus! En ja, ze zijn allemaal hetzelfde, ge ziet het wel, het begint vanaf 7 jaar! Onnozele apen!"

Post uit een Belgisch discussieforum, 12 juli 2005.

Zo stelt men, aan het begin van deze 21e eeuw, een bijzonder onrustwekkende stijging van racistische, xenofobe, antisemitische of negationistische uitlatingen op het internet vast.

Via discussieforums, blogs of guest-books verspreiden zich uitlatingen die de Rechten van de Mens, de verdraagzaamheid en het respect voor diversiteit miskennen. Deze uitingen hebben tot doel te hiërarchiseren, te discrimineren en haat te zaaien, en wekken door hun anonimiteit de illusie van straffeloosheid.

Als Minister van Gelijke Kansen, en in samenwerking met de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken, heb ik gevraagd dat het kernkabinet van 14 juli 2004 de principes zou goedkeuren van een Federaal Actieplan inzake racisme, antisemitisme en xenofobie. Dit Actieplan besteedt ook bijzondere aandacht aan de racistische en antisemitische ideologieën die zich verspreiden via internet.

Sindsdien hebben de verschillende partners, die actief zijn in de strijd tegen racisme op internet, hun samenwerking versterkt.

Naar aanleiding van de internationale dag tegen het racisme werd er op 21 maart 2006 een symposium georganiseerd,

"In een bijzonder zorgwekkende Belgische en internationale context - met name de antisemitische incidenten in de streek van Antwerpen - keurde de Federale Regering in juli 2004 een actieplan tegen racistische, antisemitische en xenofobe gewelddaden goed.

Aan de hand van 10 werkpunten stelt het antiracismeplan een reeks concrete en duidelijke maatregelen voor om de redeneringen, ideologieën en gewelddaden die zijn ingegeven door racistische en antisemitische haat een halt toe te roepen."

Presscenter.org, 18 maart 2005.

getiteld "CYBERHATE: racisme en discriminatie op internet" en werd er een internet meldpunt in het leven geroepen, www.cyberhate.be.

Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding biedt voortaan ook een CYBERHATE-opleiding aan, bestemd voor internetgebruikers, moderators, beheerders en/of internetproviders.*

Deze brochure is een extra stap in de strijd die we hebben aangebonden met "cyberhaat".

Welke vormen kan haat op internet aannemen? Wat zegt de wet hierover? Wat kan men concreet doen indien men er mee wordt geconfronteerd?

Deze brochure wil u een antwoord geven op al deze vragen en u de mogelijkheid bieden actief mee te werken aan onze strijd tegen wat op termijn een echte "cyberramp" zou kunnen worden.

"DELETE CYBERHATE!": voorbij de slogan, benadrukt dit de noodzaak van een uiterst democratische waakzaamheid.

Christian Dupont

Federaal Minister van Maatschappelijke Integratie en Gelijke Kansen

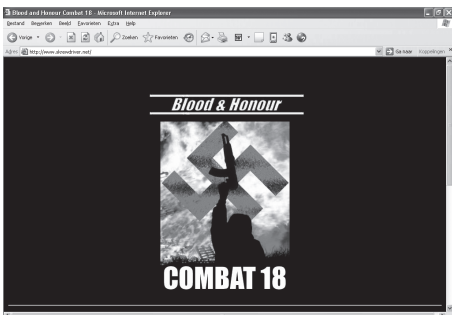
Het samenwerkingsverband CYBERHATE verenigt volgende organisaties en instellingen:

- › FCCU – Federal Computer Crime Unit van de Federale Politie
- › ISPA – Internet Service Providers Association Belgium
- › Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie
- › College van Procureurs-generaal
- › CRID – Centre de Recherches Informatique et Droit
- › Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie en Gelijke Kansen
- › Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

* Wil u deze vorming graag volgen? Win meer informatie in bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding – Koningsstraat 138 – 1000 Brussel – tel 02-212 30 00 – centrum@cntr.be – www.diversiteit.be – www.cyberhate.be

Technologisch en juridisch gesproken is het weinig waarschijnlijk dat het internet volledig vrijgemaakt zou kunnen worden van CYBERHATE en HATESPEECH.

Internet is een wereldwijd netwerk bestaande uit duizenden computers die met elkaar verbonden zijn. Van nature uit is het internet een gedecentraliseerd instrument dat geen rekening houdt met landsgrenzen. Als gevolg van dit wereldwijde karakter, hebben de wetten van de meest tolerante landen de toon gezet. De beperkte of onbestaande wetgeving terzake in een aantal landen, beperken de actiemogelijkheden drastisch. "Geen wetgeving" staat immers haast gelijk aan "geen actiemogelijkheid". Maar waarom is het belangrijk om in te



gaan tegen CYBERHATE als het zo moeilijk is om er actie tegen te ondernemen?

Het dichten van de digitale kloof heeft niet enkel te maken met een verhoogde internettoegang. Ook datgene wat erop staat is een uiterst belangrijk aspect. Het schrikt

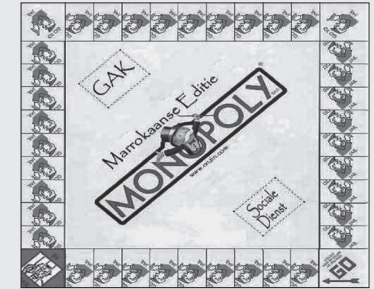
heel wat potentiële gebruikers af dat er zoveel en zoveel eigenaardige zaken op het internet staan. Wat men vroeger in de krant las, werd als waarheid aanvaard. Dat is nu echter ook zo voor het internet, al biedt het internet dikwijls heel wat anders dan de waarheid. De bestrijding van onjuistheden en verdachtmakingen in een sfeer van onverdraagzaamheid kan dus zonder twijfel bijdragen tot een internet waar meer gebruikers zich op hun gemak voelen.

Ook kan het internet ten onrechte de indruk wekken dat men de talloze toepassingen van deze virtuele ruimte mag gebruiken om grenzeloos te experimenteren en probleemloos over de schreef te gaan. Sommige gebruikers gaan er van uit dat virtuele woorden en daden noch strafbaar noch vervolgbaar zijn en dat men online andere waarden en normen mag hanteren. Met behulp van wetten, gedragscodes of gebruikersreglementen willen de betrokken partners eraan herinneren dat wat in real life strafbaar is, dat ook online is. Hun actie maakt ons tevens alerter om CYBERHATE op een efficiënte manier te melden. Niet in het minst is het bij de strijd tegen CYBERHATE belangrijk om in te gaan tegen het risico van banalisering. Het beledigen en kwetsen van anderen kan, eventueel volledig onbewust, snel "bon ton" en stoer overkomen. Het gevaar bestaat erin dat de samenleving, met het internet als uitgangbord, op die manier afglijdt naar een "racisme mag"-klimaat. Op de duur worden

Leraar overschrijdt grens van humor.

[...] Een 25-jarige leerkracht Nederlands en geschiedenis werd door de directie van het Atheneum van Anderlecht voor de keuze gesteld: ofwel ontslagen worden, en nog weinig kans maken in het Brussels gemeenschapsonderwijs, ofwel zelf ontslag nemen. De leerkracht koos voor dat laatste.

Hij had een grappig bedoelde e-mail rondgestuurd naar collega's en leerlingen. Daarin stond een "Marokkaanse editie" van het gezelschapsspel Monopoly. Alle vakjes schreven "naar gevangenis" voor, en op de plaats van de kanskaarten stond "sociale dienst".



Toen het bericht in de mailbox van de directie terechtkwam, reageerde die gechoqueerd. Vooral omdat niet alleen collega's dit kregen, maar ook leerlingen tussen 12 en 16 jaar. Het atheneum en de overkoepelende scholengroep tilde daar zo zwaar aan, dat ze de jongeman vroegen ontslag te nemen. [...]

De Standaard, 1 december 2005.

haatuitingen als normaal en aanvaardbaar beschouwd, waardoor normen en waarden onopgemerkt worden verlegd. Enerzijds moeten we de daders niet meteen culpabiliseren, anderzijds mogen we CYBERHATE niet banaliseren.

Informatie en sensibilisering kunnen er dus voor zorgen dat we als surfers de internet-spelregels beter begrijpen en kunnen naleven. Zo moet iedereen voluit van de meerwaarde van het internet kunnen genieten!

Je kan verschillende aspecten van het internet medium ontdekken in de "Gids voor Internetgebruikers" van de Federale Overheidsdienst Economie op

http://mineco.fgov.be/redir_new.asp?loc=/information_society/consumers/consumers_internetguide/home_nl.htm

Het begrip "CYBERHATE" verwijst naar uitingen van haat op het internet.

Die haat komt ondermeer tot uiting in racisme: het gebruik van pesterijen, beledigingen of geweld op basis van iemands huidskleur, zogenaamd ras of afkomst. Anderen ventileren hun haat door antisemitisme (een afkeer voor het Joodse volk) en negationisme (het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide gepleegd tijdens de Tweede Wereldoorlog). Maar ook discriminatie op basis van geslacht, seksuele geaardheid, geloof of levensbeschouwing valt onder het begrip CYBERHATE.

Op het internet komen de begrippen CYBERHATE en HATESPEECH de term racisme vervangen. Door hun ruime betekenis duiden ze immers op de veelheid aan haatdragende uitingen op het internet: een video-file die de gruwel van de holocaust ridiculiseert, een "post" in een discussieforum die aanzet tot het verdrijven van moslims, een kettingmail met valse inhoud lastens holebi-ouders, de verspreiding van haat door middel van muziekfiles ...

Homo's kan men direkt herkennen, daar zijn tegenwoordig geen nazi-opsporingstechnieken meer voor nodig... Alleen al jullie Avaters: om te gieren!!! Eén pot nat!! Allemaal dezelfde maskerade: doen alsof jullie engeltjes zijn (ja, jullie zijn pathologisch jaloers op Jezus die rechtstreeks naar de hemel gaat terwijl jullie zékér naar de hel gaan, daarom -uit angst voor die hel die jullie te wachten staat van zodra jullie het loodje leggen-pogen jullie Jezus na te bootsen) Het feit dat jullie allemaal dezelfde soort Avater gebruiken toont aan dat jullie een domme kuddegeest hebben (lage seksuele driften als die van jullie veronderstellen immers een laag dierlijk bewustzijn), in jullie geval een varkenskudde! BAH! Wanneer zal het collectieve massa-proces tegen deze holebi-zondaars eindelijk van start gaan? Heel binnenkort, als de mensheid zal zijn doordrongen van het besef van jullie zondigheid.

Ik ga regelmatig op jullie verderfelijke «Gay-sites» kijken hoe dat evolueert en ik moet zeggen: voorspoedig; de meeste landen buiten West-Europa spuwen jullie uit als de pest, en dat zal mettertijd ook naar hier overwaaien als zal blijken dat de ergste ziekten die de mensheid zullen gaan teisteren op jullie conto kunnen worden geschreven. Paria's zijn jullie en paria's zullen jullie worden in de overtreffende trap!!!

Post uit een Belgisch discussieforum, 17 mei 2005.

"Wij moeten een strategisch verbond sluiten met de Joodse gemeenschap van België. Zij bezitten veel geld en daarmee kunnen wij één en ander financieren om de Islam hier buiten te werken. Nadien zullen we wel nog zien wat er met die paar tienduizend Joden moet gebeuren. Het voornaamste is dat we ons doel bereiken en daarna rekenen we wel af met die Joden, die zeker niet gespaard zullen worden bij de grote opkuis."

Post uit een Belgisch discussieforum, oktober 2005.

Fragment uit « Chasse au PD » van Légion 88.

Au bois de Boulogne, tu te fais enculer
Pas d'ambiguïté, tes vraiment un PD
Pas de suppositoire quand t'es constipé
Il faut juste une grosse bite dans ton Q de PD

Tous les samedis soir tu vas t'faire enculer
Nous on t'attend pour te bastonner
Batte de base-ball et une croix gammée
On ira tous à la chasse aux PD

De evolutie van het internet als steeds toegankelijker world wide web biedt gebruikers de kans om steeds nieuwe communicatievormen aan te wenden. Zo kunnen surfers met kennis en met een potentieel nog groter publiek in interactie treden via woorden, beelden, audiobeelden, video-animaties, ...

Ook gebruikers die haat willen verspreiden, beschikken over deze mogelijkheden.

CYBERHATE manifesteert zich dan ook in wisselende vormen.

Kinderen, jongeren en volwassenen gebruiken het internet vandaag voor schoolopdrachten, voor hun werk, als ontspanning, voor hun contacten met vrienden ... Het verbaast dus

niet dat analoog aan het toenemend internetgebruik, ook de kans op het contact met CYBERHATE groter wordt. De manier waarop dit gebeurt, kan zeer divers zijn: discussiefora, chatrooms, e-mails, websites en blogs ...

Een ontelbaar aantal discussiefora op het internet trekt dagelijks honderdduizen-

den – of zelfs miljoenen – surfers aan. In deze interactieve discussieruimtes kunnen gebruikers informatie, ideeën, tips en meningen over een bepaald onderwerp uitwisselen. Sommigen zijn actieve gebruikers (zij schrijven teksten en participeren zo aan het discussieverloop), anderen zijn passieve gebruikers (zij beperken zich tot het lezen van de "postings"). Het is haast onmogelijk om permanent deze berichten te controleren en indien nodig te verwijderen. Logisch gevolg: de berichten van deelnemers die haatboodschappen schrijven, bereiken de andere vertrouwde of toevallige lezers met sprekend gemak. Zij kunnen reageren op deze boodschappen maar hebben niet de mogelijkheid om ze te verwijderen. Het is dan wachten op een ingreep van de moderator of de beheerder van dit discussieforum. Hij zal de haatsurfer tot de orde roepen of in sommige gevallen "bannen" (=definitief als deelnemer aan dit forum schrappen).

Racistische en discriminerende uitlatingen in nieuwsgroepen, discussiefora en chats zijn niet nieuw. Reeds in 2000 werd in België een persoon veroordeeld voor de verspreiding van racistische e-mails op discussiefora.

Sommige discussiefora worden opgericht met de bedoeling racistische ideeën of haatboodschappen te verspreiden. Begeef je je op dat soort fora, dan weet je enigszins wat je kan verwachten.

"Weinigen zouden bereid zijn om extremistische groepen thuis te ontvangen om hun verderfelijke en haatdragende boodschap te verspreiden. Maar als gevolg van een snelle verspreiding van de internet technologie zijn heel wat gebruikers, uit onoplettendheid of nieuwsgierigheid, reeds in contact gekomen met haatdragende uitlatingen en beelden op hun computerscherm ..."

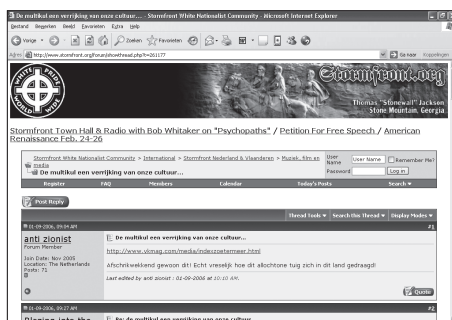
Hate on the internet – A response guide for educators and families, December 2003.

Op 27 juni 2000 veroordeelde het Hof van Beroep van Brussel Wim E. voor de verspreiding van racistische e-mails op elektronische discussiefora op Internet (de zogenaamde newsgroups). In de loop van 1997 en 1998 had de auteur immers een vijftal e-mails verstuurd waarin hij openlijk aanzette tot racisme en discriminatie tegen allochtonen.

Dit arrest heeft een dubbele betekenis: enerzijds is het de eerste keer dat de verspreiding van racistische berichten op Internet wordt bestraft en anderzijds betreft het de eerste toepassing van de correctionalisering van psmisdrijven na de herziening van artikel 150 van de grondwet van 7 mei 1999.

Met dit arrest bevestigde het Hof de uitspraak van de Correctionele Rechtbank van Brussel van 22 december 1999, waarin de beklagde veroordeeld werd tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van 6 maanden en een effectieve boete van 100.000 fr. Het Hof herleidde de morele schadevergoeding voor het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding wel tot 1 symbolische frank.

Persmededeling Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, juni 2000.



Maar CYBERHATE duikt ook geregeld op in discussiefora die niets te maken hebben met dit soort thema's. Een doelbewuste strategie om andere deelnemers voor zijn standpunten te winnen. Haatberichten worden in dat geval handig "verpakt" maar behouden hetzelfde karakter. Zo

wordt bijvoorbeeld in een discussieforum over zwangerschap en geboorte plots een pleidooi gehouden om allochtonen terug te sturen naar hun land van oorsprong. Discussiefora worden dus niet altijd uitsluitend gebruikt voor hun oorspronkelijk doel, maar worden jammer genoeg ook misbruikt om haat te verspreiden.

Ook fora die aanzien genieten, ontsnappen hier niet aan. Zelfs fora van respectabele krantensites of televisiesites worden misbruikt. Gebruikers die rationele, geargumenteerde en informatieve discussies verwachten worden er wel eens geconfronteerd met uitlatingen van een heel andere aard. Voor sommige "posts" is dit overduidelijk. Maar wat als racistische uitingen subtieler komen binnensluipen in deze discussiefora?

Wat voor discussiefora geldt, gaat in zekere zin ook op voor chatrooms. Gebruikers kunnen er simultaan en online communiceren met de gesprekspartners van hun keuze. Ook hier kunnen gebruikers met minder goede bedoelingen proberen binnen te dringen om zo anderen voor hun ideeën te winnen.

Hallo iedereen,

Ik wil jullie verwittigen voor een bende Marokkanen die op de parking van UGC en van Metropolis wat verminkings-praktijken verrichten. Ik wil niet racistisch klinken door te zeggen dat het Marokkanen zijn maar deze keer kan ik er echt niet onderuit om het te zeggen... Dit is echt geen grap, ik ga jullie nu dingen vertellen die echt gebeurd zijn en dit nog maar een paar weken geleden!

Een vrouw die in't stad werkte, zette haar auto altijd in de parking van de UGC. Op een avond rond 5u, zoals elke werkdag, ging ze haar auto halen om naar huis te gaan. Er zat daar een groepje Marokkanen wat onnozel te doen en toen ze de vrouw zagen zijn ze erop afgestapt. Ze hebben haar wat zitten dreigen en vroegen haar dan «EEN GLIMLACH OF VERKRACHTING» ge moogt kiezen... De vrouw wist niet goed wat ze daarmee bedoelden maar heeft dan voor een glimlach gekozen. Ze hebben haar gezicht verminkt door met een mes haar mond open te snijden tot bijna aan haar oren.

Een paar weken geleden ging een vriendin van iemand die ik goe ken naar Metropolis met haar vriend. Ze was haar GSM in de auto vergeten en is ie dan alleen gaan halen. Ze heeft **JUST HETZELFDE** meegemaakt...een groep Marokkanen wilde haar GSM en hebben haar ook gevraagd wat ze wou «EEN GLIMLACH OF VERKRACHTING». Daar zij ook niet wist wat er ging gebeuren heeft ze voor een glimlach gekozen. Ook zij is nu verminkt in haar gezicht! Zij is nog maar 20 jaar! Metropolis wou deze slechte reclame niet en heeft een grote som geld betaald zodat ze niets aan de pers zou vertellen!

Ik vind persoonlijk dat de mensen mogen weten wat er aan de hand is en dat ze weten wat er gebeurt als ze zich in zo'n situatie terecht komen! De mensen moeten verwittigd worden!!

Dit is echt **GEEN GRAP!!!** Dit is serieus!!!

Wil jij de mensen die je kent ook verwittigen? Stuur deze mail dan naar iedereen door die je kent...Het kan jou ook overkomen dus denk eraan voor je deze mail gewoon delete!

En ik zeg het nog eens: **DIT IS GEEN GRAP!!! DIT IS EEN PAAR WEKEN GELEDEN ECHT GEBEURD!!!!**

Mail verzonden in april 2003. De feiten beschreven in dit bericht, bleken na onderzoek volledig fictief te zijn.

Een ander middel waar haatsurfers gretig gebruik van maken is e-mail. Het is hét middel bij uitstek om relatief anoniem en met een minimale kost een zeer uitgebreid publiek te bereiken. Deze e-mail bombardementen en kettingmails kunnen zeer verscheiden vormen aannemen. Feiten uit de actualiteit die voorzien worden van eigen commentaren, fictieve feiten die worden rondgestuurd met het oogmerk te schaden, het gebruik van zogenaamde "humor" met een onderliggend haatdiscours, De geadresseerden worden op die manier aangespoord tot haat en discriminatie tegen allochtonen, homo's, aanhangers van een bepaald geloof, personen met een handicap, ...

Het gebruik van postings in chats en op discussiefora en het gebruik van e-mail, kunnen ook een aanzet zijn om andere gebruikers naar de eigen website of blog te brengen. Steeds meer providers bieden gebruikers tegenwoordig de mogelijkheid om op een heel eenvoudige wijze een website of een blog aan te maken.

De eigen website is bij uitstek de virtuele ruimte waar men zijn standpunten kracht kan bijzetten zonder rekening te moeten houden met afwijkende visies. Men kan daarbij gebruik maken van teksten, illustraties, foto's, videoclipps of audiofiles. Nu eens is de aanzet tot haat grof dan weer subtiel. In ieder geval biedt het world wide web de mogelijkheid om de eigen boodschap



zeer aantrekkelijk en geloofwaardig, maar tegelijk ook misleidend te verpakken.

Het vereist dus een reeks kritische vaardigheden, een zekere webervaring en een dosis achtergrondinformatie of kennis om de gepresenteerde informatie te kunnen nuanceren.

Kortom, het internet biedt haatsurfers tal van mogelijkheden om op actieve wijze hun visies te vermengen in de gigantische informatiestroom van het internet. Daar waar in real life de actiemogelijkheden om de denk-en handelwijze van anderen te beïnvloeden eerder beperkt zijn, kunnen haatsurfers op tal van manieren aan de slag. Hun gevorderde computervaardigheden stellen hen in staat om op die manier een vorm van macht en invloed te ervaren.



Het vuilnis
Rachida ruimt op.
Rachida heeft een lege doos.
De doos moet weg.
De vuilnisbak is heel ver weg.
Wel 10 meter!
Rachida gooit de doos uit het raam.
Zo, dat is beter.
Nu is Rachida niet moe.
Ze heeft een schoon huis.
Buiten is het vies.
Maar dat maakt niet uit.

Bestand dat onder de naam «Dick Bruna en Rachida» sinds 2002 op het internet en via e-mail verspreid wordt.

Kettingmail beschuldigt cafébaas van verkrachting

In een e-mail wordt de uitbater van een café in Gent beschuldigd van verkrachting van een van zijn klanten. "Ik heb nochtans niets misdaan", zegt de man, die een klacht gaat indienen tegen onbekenden.

Lieve vriend(in). Mag ik even uw aandacht want dit is de realiteit in uw eigen stad en wij staan machteloos. In de week voor oudejaar is een vriendin van mij verkracht door een cafébaas. Hij voerde haar dronken en sleurde haar bij het buitengaan het keldergat binnen waarna hij zich aan haar vergreep.

Via een zogeheten kettingmail is deze boodschap de voorbije dagen in honderden e-mailboxen in heel België terechtgekomen. Volgens het Gentse parket is het onderzoek nog altijd bezig. Elk oordeel over schuld of onschuld is op dit moment dan ook voorbarig.

"Een goede raad voor de ontvangers van de mail", zegt Luc Beirens, het diensthoofd van de federale Computer Crime Unit (CCU) van de politie. "Als je hem ontvangt, verwijder hem dan zo snel mogelijk en stuur hem niet door. Anders kan men je achteraf laster en eeroof aanwrijven."

De Standaard, 18 januari 2006

In de strijd tegen CYBERHATE staan 3 wetten op de voorgrond:

- De **ANTIRACISMEWET** of Wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden
- De **ANTIDISCRIMINATIEWET** of Wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie
- De **NEGATIONISMEWET** of wet van 23 maart 1995 tot bestraffing van het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de Tweede Wereldoorlog door het Duits nationaal-socialistische regime is gepleegd

Een sleutelbegrip bij de aanwending van deze wetten bij de bestrijding van HATESPEECH op het internet is ongetwijfeld "het aanzetten tot": de eerste twee wetten verbieden dat iemand 'aanzet tot' discriminatie, segregatie, haat of geweld tegen personen of groepen op grond van bepaalde kenmerken (waaronder (zognaamd) ras, etnische afstamming, seksuele geaardheid, handicap, gezondheidstoestand en geslacht.)

Onder "aanzetten tot" dient begrepen te worden: communicatieve uitingen, taaluitingen, gebaren die aansporen, aandrijven, ophitsen, aanmoedigen, aanstoken, oproepen en provoceren tot bepaalde feiten

of reacties. Dit gaat dus verder dan louter informatie, ideeën of kritiek. Kritiek kan, en mag zelfs schokkend, verontrustend, kwetsend zijn ook al treft ze een bepaald deel van de bevolking. Met het "aanzetten of het aansporen tot" moet de dader echt de bedoeling en de hoop hebben dat diegenen tot wie hij zich richt andere personen of groepen zal discrimineren, haten of geweld tegen hen zal gebruiken.

Eenzijds is het daarbij niet vereist dat er aan deze oproep daadwerkelijk gevolg wordt gegeven: het is genoeg dat mensen door de uitlatingen worden aangezet tot een sterke afkeer of tot een algemene negatieve houding.

Anderzijds is ook niet alles verboden op het internet. Het world wide web is en blijft een uniek medium om de eigen mening vorm te geven en te uiten. Let er alleen op dat sommige bepalingen in de wet deze vrijheid kunnen inperken. In laatste instantie zal de rechter uitmaken of er in een bepaald geval sprake is van een inbreuk op de wetgeving.

'Negationisme' is het ontkennen of extreem minimaliseren van bepaalde historische gebeurtenissen. In België is dit verboden voor de genocide die door het nazi-regime werd gepleegd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze wet wil ingaan tegen uitingen die antisemitisme, racisme en uitsluiting banaliseren en aanmoedigen

en zo een bedreiging vormen voor een democratische samenleving: vaak wordt dergelijk negationisme namelijk gebruikt

om het nazi-regime te rehabiliteren of te rechtvaardigen.

Rechter trekt duidelijke grenzen: De «Makakkendans» zet aan tot haat, geweld en discriminatie

Het Centrum voor gelijkheid van kansen is uiterst verheugd met de uitspraak van de Correctionele Rechtbank te Antwerpen van 16 december 2005 in een rechtszaak waarbij drie personen terecht stonden wegens het verspreiden van een racistische versie van de populaire Kabouter Plopdans.

Sinds september 2000 en tot op vandaag, circuleren er, meestal via internet, racistische tekst- en geluidspersiflages van de Kabouter Plopdans (meestal verspreid onder de naam "Makakkendans").

Bij wijze van illustratie, volgen hieronder enkele fragmenten uit de 'Makakkendans'

«Sla een Turk op de grond, stamp met je voeten op z'n mond
Sla z'n tanden in de lucht ga nu zitten want hij vlucht
Ga zo door Brussel Stad tot je ze allemaal hebt gehad

Sla uw vuist in het rond, sla makakken op de grond
Blaas moskeeën in de lucht, hun geloof dat is een klucht
Trap ze plat als een gans, zo gaat de makakkendans».

Het Centrum heeft hiertegen reeds in oktober 2000 bij het gerecht te Antwerpen strafklacht ingediend tegen onbekenden, wegens het "aanzetten tot haat, geweld en discriminatie tegen een groep, een gemeenschap of leden ervan, wegens o.m. ras of nationale of etnische afstamming" (artikel 1 van de antiracismewet van 30 juli 1981).

In de loop van de zaak drong het Centrum aan op de oriëntatie van het strafonderzoek naar de persoon die aan de tekstversie ervan via e-mail een ruime verspreiding had gegeven, naar de persoon die de geluidsversie van de Makakkendans heeft ingezongen en naar de persoon die de geluidsversie via Napster (een programma waarmee men via het internet geluidsbestanden gratis kon uitwisselen met om het even wie) ter beschikking gesteld had samen met toespraken van Adolf Hitler.

Het Centrum ontving sinds 2000 meer dan 100 klachten in verband met de racistische Plop-parodie, de laatste dateert van zes december 2005.

In veel klachten werd benadrukt dat dit lied ruim bekend stond, gratis door jong en oud van het internet kon gedownload worden en door vele kinderen enthousiast werd meegezongen. Het enten van een erg boosaardige en racistische tekst op een populair kindermedium vormt naar het oordeel van het Centrum, een zeer ernstig vergrijp, dat veel schade aan de maatschappij berokkent.

Deze uitspraak houdt de bevestiging in van het vonnis van de Correctionele Rechtbank te Mechelen van 20 september 2002 waarbij een deejay veroordeeld werd voor het in het openbaar draaien van het lied. De rechter stelde toen reeds vast dat dit lied onmiskenbaar aanzet tot haat, discriminatie en geweld.

Het vonnis van de Correctionele Rechtbank te Antwerpen voegt hieraan toe dat de verspreiding van zowel de schriftelijke tekst, als van de geluidsversie van de «Makakkendans» op zichzelf een aanzet inhoudt tot haat, geweld en discriminatie. De Rechtbank stelt immers vast dat de beklagden, door de tekstversie per e-mail te verzenden aan verschillende personen of door de geluidsversie te verspreiden via e-mail of het ter beschikking te stellen via voor het publiek toegankelijke computerbestanden, zich bewust hebben geschaard achter de inhoud ervan, en zich hebben geassocieerd met de boodschap die erin vervat zit.

Persbericht Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, 16 december 2005.

Een doelstelling van elk optreden tegen HATESPEECH op internet, is het verwijderen van het bewuste materiaal. In bepaalde gevallen zal de persoon die verantwoordelijk is voor het verspreiden van haat hiertoe zijn medewerking verlenen, in andere gevallen niet.

In het eerste geval kan een beroep gedaan worden op het gezond verstand en de zin voor verantwoordelijkheid van de (vermoedelijke) dader.

Wat discussiefora en chats betreft, zal de beheerder en/of moderator er bij de deelnemers op aandringen om de spelregels te respecteren. Hij zal hen vragen zich aan het gebruikersreglement te houden en zal "posts" verwijderen die niet zijn toegestaan. Indien een gebruiker blijft volharden in HATESPEECH, kan hij door de verantwoordelijke uit het forum of de chat geweerd worden. Elke deelnemer heeft bij registratie immers ingestemd met het gebruikersreglement. Bij de gijzeling van een forum door middel van racistische en discriminerende uitlatingen, kan als efficiënte maar drastische remedie gekozen worden voor de sluiting van het forum.

Voor websites en blogs zullen ook Internet Service Providers (ISP's) hun klanten warm maken om zich aan de onderschreven spelregels te houden. De meerderheid van de dienstverleners op internet leggen hun gebruikers, naast de standaardvoorwaarden, deze gedragscode

Belgisch Gerecht consequent?

"Ive de doodstraf, weinig kosten, ineens er vanaf, en het is toch weer dat bruin gespuis he, ben dat echt beu. Die denken dat alles hier mag... zeikers" "ik volg die mening ook , tmoet is gedaan zijn met te zegge dat da rascistisch is die mensen terug op de vlieger te zetten, we hebbe hier al genoeg gespuis in den bak zitten laat die manne in hun land van afkomst in den bak zitten ze zullen ni rap hervallen na hun straf. of ze zullen nog wel proberen ma tzal toch minder makkelijk gaan aangezien ge voor stelen in andere landen een hand verliest"

"kijk gewoon naar de cijfers. Welke nat. zit het meeste in de gevangenis????????????? Aaaaaach ze hebben geen gelijke kansen, aaaaaaaaaaaaaach ze hebben een slechte jeugd gehad, tuurlijk mogen zij inbreken, vernielen, verkrachten en moorden. Het is allemaal onze schuld, stoute belgen."

"Nekschot en begraven, meer heb ik daar niet over te zeggen. Ik maar hard werken veur mijn centjes, proberen er iets van te maken in 't leven en dan komt der zo ne vuile makkak ineens op het idee om u effie te carjacken en uw gezin een beetje te traumatiseren. 20 jaar, na 6 jaar laten ze dat krapuul terug vrij. Afknallen met nen trage kogel en al de rest den boot op en zinken. Ze krijgen bij mij allemaal een kans, eentje, pakken ze die ni.. RAUS! Laten we met zen allen naar de marok trekken, we vragender ginder aan de regering voor wat kerken neer te zetten, we gaan daar op de makkakken hun kap wa leven en we kameeljacken daar iedereen. If you catch my drift. Wij belgen, racisten, men kloten ja.. nog veel te goe"

Opeenvolgende posts in Belgisch discussieforum, 10 oktober 2005.

of "acceptable use policy" voor. Wanneer je dus klant wordt bij een dienstverlener of "internet service provider" (voor je toegang tot het internet bijvoorbeeld) verklaar je eigenlijk dat je de regels zal respecteren en je je behoorlijk zal gedragen op het internet. Daar hoort onder andere bij dat je geen racistisch of discriminerend materiaal op het internet brengt. Deze acceptable use policy geeft providers het recht om HATESPEECH van hun klanten op het internet te verwijderen. De internet-

Verbintenis van de klant

- Als klant van Skynet, gebruiker of dienstverlener, verbindt u zich ertoe om geen inhoud zoals hieronder bepaald, te verspreiden of om niet deel te nemen aan de verspreiding van dergelijke inhoud. Het volgende vormt een onwettige inhoud: [...]
- Racisme, xenofobie en ontkenning van de Nazi-genocide.
 - Openbare aansporing tot discriminatie, haat of geweld tegenover een persoon omwille van zijn ras, huidskleur, afkomst of nationaliteit.
 - Reclame gemaakt door een persoon met de bedoeling op te roepen tot een dergelijke houding.
 - Ontkenning, grove minimalisering en rechtvaardiging van de Nazi-genocide, wanneer die houding een openbaar karakter heeft.

Gebruikscodex van Skynet, januari 2006.

dienstverleners volgen hiermee de bestaande wetgeving die hen aansprakelijk stelt voor manifest racistische inhouden waar ze weet van hebben.

Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding ontvangt op zijn

Om iedereen plezier te laten beleven aan Redbox, moet men zich minstens aan enkele regels houden. Volgende daden zijn bij wet verboden en strafbaar gesteld:

Racisme, xenofobie, negationisme en discriminatie (gevangenisstraffen van acht dagen tot een jaar). Verboden zijn bijvoorbeeld op Redbox racistische uitlatingen te doen, homohaat te propageren, een nazistisch beeld als foto te plaatsen of beledigingen te doen aan het adres van vreemdelingen. [...]

Gedragscode van Redbox, januari 2006.

beurt meldingen over haat in fora, chats, mails, blogs en sites. Het Centrum zal de surfer attent maken op het haatkaracter van zijn uitlatingen indien het contact met hem kan leggen. Indien de contactgegevens van die gebruiker niet voorhanden zijn, dan zal het zich richten tot de beheerder en in laatste instantie tot de provider. Het

Centrum verwijst steeds naar de inbreuk op het betreffende gebruikersreglement en/of de toepasselijke wetgeving. Aan de hand van overleg en bemiddeling probeert het zo tot verwijdering van het bewuste materiaal te komen.

In het tweede geval - wanneer de haatsurfer geen medewerking verleent of wanneer het om ernstige delicten gaat - moet voor een andere aanpak gekozen worden. In het uiterste geval betekent dit een gerechtelijke vervolging.

De instanties die betrokken zijn bij de bestrijding van CYBERHATE in België, spelen hierin elk een bijzondere rol. Samenwerking tussen deze verschillende diensten zorgt bovendien voor efficiënte actie.

De internet providers kijken nauwlettend toe op de wettigheid van de inhoud die hun klanten verspreiden. Zij proberen op die manier te vermijden dat onwettige inhoud wordt verspreid via hun netwerk. Daarvoor handelen zij in nauwe samenwerking met politie en gerecht. Wanneer zij op hun servers inhoud identificeren als zijnde illegaal, of wanneer een gebruiker hen daarop wijst, brengen zij de FCCU (de "Federal Computer Crime Unit" van de Federale Politie) hiervan op de hoogte. De providers verbinden zich ertoe met de gerechtelijke diensten samen te werken. Dit alles wordt geregeld door een samenwerkingsakkoord tussen de verschillende partijen.

"EEN RACISTISCHE WEBSITE IS TOCH GEWOON EEN GRAP ...!"

"Ik ben para, dus in mijn vrije tijd heb ik altijd zin om iets actiefs te doen: daarom heb ik gekozen om vreemdelingen te vermoorden, vrouwen te verkrachten en mensen die geen Belg zijn uit te maken. Al die ranzige joden mussen in een zweidreier afgeknald worden".

Dit is een kleine passage uit de website van een viertal minderjarigen die samen een website begonnen ...

"Na de vakantie van 2003 maakten wij een website. Niet met de bedoeling hier een racistische site van te maken maar gewoon als grap. Het begon onschuldig met een forum en enkel teksten. Maar na verloop van tijd zetten we er al onze mails op en maakten we ook racistische teksten. We zagen er geen graten in en deden voort met onze activiteiten. We beschouwden dit nog steeds als een grap. Maar begin 2004 werd een van onze kameraden van school gestuurd omwille van deze site. Die school waarschuwde bovendien de politie en we werden verscheidene keren op appel geroepen."

Het parket onderzocht de zaak en stuurde de "daders" door. Tijdens de procedure die uitmondde op een alternatieve straf, kreeg het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding de mogelijkheid om de jongeren uit te leggen wat er volgens de wet strafbaar is en waarom het belangrijk is dat er gereageerd wordt op zulke websites. Zelfs al is het dan bedoeld als grap, als een vorm van stoer doen, het is in elk geval een misplaatste grap. Het gevaar is namelijk dat de samenleving afglijdt naar een klimaat waarin "racisme mag" en iedereen vrij is om HATESPEECH te verspreiden. Op de duur wordt racisme dan als heel normaal beschouwd en behoort het tot de gewone waarden en normen.

Kortom: we moeten de daders niet noodzakelijk culpabiliseren, maar we mogen de feiten ook niet banaliseren!

Perstekst Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, april 2005.

De FCCU ontvangt de berichten via haar meldpunt contact@fccu.be en zorgt voor een ontvangstmelding aan de provider. Vervolgens stuurt de FCCU het dossier voor verdere behandeling door naar het bevoegde par-

ket. Dit parket beslist op basis van grondig onderzoek over het strafbaar karakter van de bewuste inhoud en over de aangewezen onderzoeksmiddelen

Ook het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding heeft de mogelijkheid om bij een melding aan te sturen op verdere juridische stappen. Dit kan door het indienen van een eenvoudige klacht waarbij het parket beslist of het de zaak verder onderzoekt. In bijzondere gevallen kan het Centrum zich ook burgerlijke partij stellen. In dit geval zal op initiatief van het Centrum een onderzoeksrechter worden aangesteld die een gerechtelijk onderzoek moet voeren. In zaken waarin het vereiste bewijsmateriaal reeds voorhanden is en er dus geen onderzoek meer nodig is, kan worden overwogen om de betrokkenen rechtstreeks te dagvaarden voor de rechtbank. Ook in gevallen waarbij het Centrum bepaald materiaal op het internet snel wil laten verwijderen, kan een rechtstreekse dagvaarding overwogen worden. Een gerechtelijk onderzoek duurt immers al gauw een aantal jaren.

Toch wordt, indien mogelijk, ook bij de gerechtelijke vervolging van CYBERHATE getracht om een positief element aan te brengen in de bestraffing van internetgebruikers. Zo moesten bijvoorbeeld twee jongeren een antiracistische website ontwikkelen als tegemoetkoming voor hun racistische uitlatingen op het internet.

Het mondiale karakter van het internet en de territoriale afbakening van het recht leven soms op gespannen voet met elkaar. Ondanks het bestaan van verschillende juridische instrumenten, blijft het optreden tegen de verspreiding van racistische en discriminerende propaganda via buitenlandse websites buitengewoon moeilijk.

Zo is de afbeelding van een hakenkruis sowieso strafbaar in Duitsland, terwijl in

België of Nederland de context van belang is. In sommige Europese lidstaten is er geen bevoegde gesprekspartner die bij machte is om CYBERHATE in eigen land te bestrijden. En het aanzetten tot haat

is strafbaar in de meeste Europese landen maar niet in de Verenigde Staten waar het "first amendment" elke meningsuiting toelaat.

Bovendien is het door de enorme hoeveelheid e-mails en websites menselijk en materieel quasi onmogelijk om het net proactief en systematisch te controleren.

Kortom: heel wat hinderpalen die de bestrijding van het wereldwijde discours van

haat en intolerantie ernstig bemoeilijken...

De initiatieven die op Belgisch en Europees vlak voorgesteld zijn, trachten een antwoord te bieden voor deze problemen en proberen een effectieve bestrijding van CYBERHATE mogelijk te maken.

De twee wetten betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij (11 maart 2003) vormen de omzetting van de Europese richtlijn over elektronische handel van 2000. Deze richtlijn bepaalt dat Europese uitingen van CYBERHATE in tegenspraak zijn met het principe van vrij verkeer van goederen en diensten en dus aan banden kunnen worden gelegd. In elke lidstaat werd daartoe een controlemechanisme opgericht. In België is dat de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie (zie 8. 'VOOR MEER INFORMATIE' in deze handleiding). Die stuurt informatie door naar an-

Het internet is ook een ideaal propagandakanaal voor groeperingen die omwille van hun extremisme niet aan bod kunnen komen in de reguliere media. Al deze sites hebben de volgende kenmerken gemeen: oproep tot blanke suprematie, geweld en extreem negationisme, waarbij de holocaustontkenners de 'minst' radicale zijn. In deze categorie zijn de meeste die zich op België richten, regionale edities van een grote Amerikaanse website, zoals Arian Nation, Blood and Honour, skinheads, en dergelijke. Net omdat de meeste sites zich in de Verenigde Staten bevinden, worden heel wat klachten hierover zonder gevolg geklasseerd.

Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, Jaarverslag 2001.

Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof; or abridging the freedom of speech, or of the press; or the right of the people peaceably to assemble, and to petition the government for a redress of grievances.

Amendment I, U.S. Constitution.

dere Europese landen om onaanvaardbare websites daar te blokkeren. Indien een land niet reageert, kan in Brussel een onderzoeksrechter de toegang tot de betwiste website laten blokkeren.

Het Belgische grondwettelijke cascadesysteem van getrapte verantwoordelijkheden bij persmisdrijven zorgt ervoor dat internet providers aansprakelijk kunnen gesteld worden voor racisme en hatespeech op hun servers indien de auteurs ervan niet gekend zijn in België of er niet verblijven.

Volgens het principe van getrapte aansprakelijkheid is altijd één persoon verantwoordelijk voor een persmisdrijf.

Ten eerste de auteur, op voorwaarde dat hij gekend is en in België gevestigd is. In tweede instantie de uitgever. In derde instantie de drukker. En tot slot de verspreider. De getrapte aansprakelijkheid bestaat erin, dat een verantwoordelijke vervangen wordt door een andere indien hij ontbreekt in de keten. Een internet-voorbeeld om dit te verduidelijken, de website van 'Vrij Historisch Onderzoek':

1. De auteur van www.vho.org is Siegfried V., die veroordeeld werd in Antwerpen en momenteel in een Duitse gevangenis verblijft

Siegfried V. werd vandaag door het Hof van Beroep van Antwerpen veroordeeld tot een gevangenisstraf van één jaar effectief en een boete van 2.500 euro. Hij wordt ook voor een periode van 10 jaar ontzet uit zijn burgerrechten. Het Centrum en de Auschwitzstichting die zich burgerlijke partij stelden, krijgen één euro schadevergoeding toegekend. Hij werd vervolgd voor het ontkennen van de genocide die tijdens de tweede wereldoorlog door het Duitse nationaal-socialistische regime is gepleegd. Samen met zijn broer leidde hij de organisatie VHO, die in heel België pamfletten en boeken van de belangrijkste Belgische en buitenlandse negationisten verspreide. Ook via www.vho.org, een negationistische website verspreiden ze hun negationistische ideeën.. Het Hof stelt vast dat "de handelswijze van de veroordeelde een verregaande minachting inhoudt voor het onnoemelijke leed dat de holocaust veroorzaakt heeft en dat hij duidelijk een van diegenen is die op pseudo-wetenschappelijke wijze deze misdaad tracht te ontkennen of schromelijk te minimaliseren om op die manier het nazi-regime aanvaardbaar te maken."

Persmededeling Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, 14 april 2005.

2. www.vho.org is eigendom van een Britse uitgeverij (Castle Hill Publishers)
3. De zogezegde "drukker" is een Amerikaans hostingsbedrijf waar de website ondergebracht is (Theplanet.com Internet Services – Dallas)
4. De "verspreiders" zijn de Belgische providers die het de surfers mogelijk maken om deze website te bezoeken (vb Telenet, Skynet, Scarlet, Versatel, ...).

Deze verhoogde aansprakelijkheid heeft ervoor gezorgd dat de providers verschillende maatregelen hebben genomen om zich hiertegen te beschermen. Zo bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen de federale politie en de ISPA, de Internet Service Providers Association, die 95% van de Belgische providers groepeerd. In dit protocol verbinden ze zich ertoe om ongeoorloofde inhoud te melden aan de politie en om op vraag van de politie maatregelen te treffen.

De Conventie over cybercriminaliteit van de Raad van Europa, met inbegrip van zijn aanvullend protocol, maakt de verspreiding van racisme via het internet strafbaar in alle Europese staten die het protocol ondertekenen. Hierdoor wordt het mogelijk om een Europese zone te creëren waar racistische webinhouden kunnen weggefilterd worden. Bovendien wil deze overeenkomst de justitiële samenwerking tussen de verschillende lidstaten versterken door het ontwikkelen van verbeterde wederzijdse rechtshulp.

De illustraties in deze handleiding geven geen al te fraai beeld van de informatiesnelweg. Maar is surfen op internet dan werkelijk zo gevaarlijk?

De gevaren van het internet kunnen ons inderdaad doen vermoeden dat surfen op het world wide web een risicovolle onderneming is. En toch aanvaarden we dat het risico op ongewenste inhoud niet opweegt tegen de meerwaarde die het internet ons biedt. Welke mogelijkheden hebben we als surfer om ons te behoeden voor CYBERHATE?

Allereerst zijn er technische hulpmiddelen die de kans verkleinen om met ongewenste inhoud op het net geconfronteerd te worden. Deze “filters”, zoals ze genoemd worden, hebben echter ook hun beperkingen. We kunnen ze doelbewust omzeilen, of ze kunnen zelf tekortschieten: zo kan een educatieve site omtrent de concentratiekampen door de filter geblokkeerd worden, terwijl een site die het bestaan van de kampen in vraag stelt door de mazen van het net glipt. Technische hulpmiddelen alleen bieden m.a.w. geen sluitende garantie op een veilige internet-omgeving.

De focus zal dus eerder liggen op een aantal essentiële vaardigheden die we ons als internetgebruiker eigen kunnen maken.

In de eerste plaats gaat het om een kritische houding die ons als surfer in staat stelt om

het onderscheid te maken tussen feit, opinie en desinformatie.

Ook de vaardigheid om de betrouwbaarheid en de geloofwaardigheid van online informatie te kunnen inschatten, komt op het internet van pas.

Tenslotte is de reactievaardigheid ten aanzien van gebruikers die CYBERHATE verspreiden en promoten erg belangrijk.

Het spreekt voor zich dat - zowel voor kinderen, jongeren als volwassenen - dit het voorwerp vormt van een ononderbroken leerproces waarbij open communicatie en begeleiding noodzakelijk zullen zijn. We kunnen het belang van sensibilisering rond HATESPEECH op het internet dus nauwelijks overschatten. En we kunnen door die bewustmaking alerter een melding overmaken aan de diensten bevoegd voor de strijd tegen CYBERHATE.

Als je weet wie er achter deze uitlatingen zit, kan je rechtstreeks contact opnemen - bijvoorbeeld per mail - met deze persoon. Je kan hem of haar vertellen wat je over zijn/haar cybergedrag denkt en je kan er aan toevoegen dat er in ons land wetten bestaan die racistische en discriminerende uitingen bestraffen.

Maar hoe ga je tewerk wanneer je eigen optreden niets uithaalt?

In het geval van een discussieforum of chat kan je je steeds richten tot de moderator of beheerder. Je kan er bij hem/haar op aandringen een deelnemer te wijzen op het mogelijk kwetsend karakter van zijn schrijfsels.

Toch is het goed om in die gevallen ook steeds contact op te nemen met een aantal diensten die CYBERHATE verder kunnen behandelen.

In de eerste plaats kan je contact opnemen met de provider van de site. Als je weet bij welke provider de site gehuisvest is, kijk dan even in de rubriek “contact” van de provider-homepage. Zo kom je doorgaans te weten hoe je hen kan bereiken. Handig om weten is dat internet providers ook meestal over een standaard “abuse”-adres beschikken. Dit mail-adres kan je gebruiken voor de melding van misbruiken op websites, blogs, chats ... die door de provider gehost worden. Wil je dus bijvoorbeeld iets melden bij Telenet dan gebruik je abuse@telenet.be, bij Skynet mail je naar abuse@skynet.be, bij Scarlet wordt het abuse@scarlet.be ... Sommige providers voorzien op hun website ook een knop om rechtstreeks melding te maken van misbruiken op sites die door hen gehost worden.

Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding behandelt allerlei meldingen van racisme en discriminatie. Ook meldingen rond CYBERHATE worden

er opgevolgd: het Centrum kan contact opnemen met de gebruiker, de moderator of beheerder, met de provider en ook met politie of het gerecht voor verdere behandeling. Om CYBERHATE te melden bij het Centrum kan je gebruik maken van het meldformulier op www.cyberhate.be of het gratis telefoonnummer 0800-17364.

Natuurlijk kan je ook rechtstreeks contact opnemen met de politiediensten. In dat geval richt je je tot de FCCU (Federal Computer Crime Unit van de Federale Politie) via het meldpunt op contact@fccu.be of via het telefoonnummer 02-743 74 74. De FCCU zal instaan voor verdere opsporing en zal het gerecht op de hoogte brengen.

DELETE CYBERHATE RACISME EN DISCRIMINATIE OP INTERNET

Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

Koningsstraat 138 - 1000 Brussel - www.cyberhate.be

Federaal Minister
van Gelijke Kansen



ISPA



FEDERALE OVERHEIDSDIENST
ECONOMIE, K.M.O.
MIDDENSTAN EN ENERGIE



Procureur-generaal
van Luik

Met de steun van de Nationale Loterij (Impulsfonds voor het Migrantenbeleid)